

Innst. O. nr. 68

(1999-2000)

Innstilling fra samferdselskomiteen om lov om endringer i lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap og lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap m.v.

Ot.prp. nr. 42 (1999-2000)

Til Odelstinget

Sammendrag

Samferdselsdepartementet legger i proposisjonen frem forslag til lov om endringer i lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap og lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap, jf. Ot.prp. nr. 2 (1996-1997) og Innst. O. nr. 10 (1996-1997).

Endringene foreslås som følge av de nye aksjelovene (aksjeloven og allmennaksjeloven) og den nye regnskapsloven som trådte i kraft 1. januar 1999 og den nye revisorloven som trådte i kraft 1. august 1999.

Statens postselskap (Posten Norge BA) og statens jernbanetrafikkselskap (NSB BA) har siden 1. desember 1996 vært skilt ut fra staten som egne selskaper, jf. St.prp. nr. 2 (1996-1997) Om endret tilknytningsform for Postverket og NSBs trafikkdel.

Ved utarbeidelsen av lovene om statens postselskap og statens jernbaneselskap ble det tatt utgangspunkt i aksjeloven av 4. juni 1976 nr. 59. Lovene er imidlertid ikke så omfattende som aksjeloven, bl.a. fordi en del regler ikke ble ansett som relevante for selskapene da staten er eiere og det ikke er aksjer i selskapene. Den viktigste forskjellen mellom særlovene og aksjeloven er særreglene om de tilsattes stilling i særlovenes kapittel 9. Særreglene gjelder forholdet til tjenestetvistloven og arbeidsmiljøloven, spørsmålet om tilsettingsmyndighet, oppsigelsesfrister, fortrinnsrett til nye stillinger i staten og ventelønn, samt enkelte tariffrettslige spørsmål.

Aksjeloven av 1976 er nå erstattet av lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper og lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper, jf. Ot.prp. nr. 23 (1996-1997) Om lov om aksjeselskaper (aksjeloven) og lov om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) og NOU 1996:3 Ny aksjelovgivning. De nye aksjelovene trådte i kraft 1. januar 1999. Revisjonen av aksjelov-

givningen var påbegynt da proposisjonen om omdanning av Postverket og NSBs trafikkdel ble fremmet.

Departementet legger til grunn at statens postselskap og statens jernbanetrafikkselskap i størst mulig grad bør ha de samme organisatoriske rammevilkår som statsaksjeselskapene, som er de selskaper det er mest naturlig å sammenligne disse særlovselskapene med.

Det er i de nye aksjelovene innarbeidet nye myndighets- og ansvarsbestemmelser for styret og daglig leder som det er naturlig også å gjøre gjeldende for statens postselskap og statens jernbanetrafikkselskap. Videre er reglene om reservefond opphevet, bestemmelsen om ordinær generalforsamling er revidert, og det er bl.a. fastsatt reviderte regler for uttak av utbytte. Også disse reglene er det naturlig å innarbeide i særlovene. På denne bakgrunn foreslås det i proposisjonen en rekke lovendringer i postselskapsloven og jernbanetrafikkselskapsloven for å tilpasse disse til de materielle reglene i aksjeloven, og for å harmonisere begrepsbruken og ordlyden til aksjeloven slik at muligheten til fortolkningstvil reduseres.

Reguleringen i aksjeloven og allmennaksjeloven er langt på vei den samme. Aksjeloven tar imidlertid først og fremst sikte på selskaper med en begrenset deltakerkrets, mens allmennaksjeloven er tilpasset selskaper med større spredning av aksjene og som skal ha adgang til å innhente spredning av aksjene og som skal ha adgang til å innhente kapital fra allmennheten gjennom aksjetegning i markedet.

I det alt vesentlige har aksjeloven og allmennaksjeloven likelydende bestemmelser på de områdene som er regulert i postselskapsloven og jernbanetrafikkselskapsloven. Det er naturlig å ta utgangspunkt i reglene i aksjeloven, siden særlovselskapene kun har én eier. Der det i kommentarene til de enkelte bestemmelsene vises til aksjeloven, vil bestemmelsen i all-

mennaksjeloven enten være likelydende eller det er foretatt et bevisst valg av aksjelovens regler. Enkelte steder er det imidlertid mer naturlig å legge bestemmelsene i allmennaksjeloven til grunn, siden disse noen steder er bedre tilpasset forholdene i store selskaper. Dette gjelder bl.a. daglig leders plikter overfor styret og styrets tilsyn med den daglige ledelse av selskapet.

Departementet legger til grunn at rettskildene til aksjelovgivningen supplerer forarbeidene til lov om statens postselskap og lov om statens jernbanetrafikkselskap.

De viktigste endringene knytter seg til følgende forhold:

- Innføring av krav til selskapets egenkapital og handlefrihet for styret, jf. nye §§ 3a og 3b. Det foreslås innarbeidet en regel om at selskapet til enhver tid skal ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet. Videre foreslås det en handleplikt for styret dersom det antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet. Styret skal da straks behandle saken, be om at det innkalles til generalforsamling og gi denne en redegjørelse for selskapets økonomiske stilling og foreslå tiltak som vil gi selskapet en forsvarlig egenkapital. Det samme foreslås å gjelde dersom det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av innskuddskapitalen. Bestemmelsene må ses i sammenheng med forslaget om å oppheve ordningen med reservefond.
- Styrets forvaltning av selskapet, jf. § 17. Det foreslås innarbeidet regler om at styret skal fastsette planer og budsjetter for virksomheten og om plikt for styret til å holde seg orientert om selskapets økonomiske stilling, samt til å påse at selskapets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.
- Styrets tilsynsansvar, jf. ny § 17a. Det foreslås presisert i loven at styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og selskapets virksomhet for øvrig.
- Daglig leders plikter overfor styret, jf. ny § 20a. Det foreslås innarbeidet en ny bestemmelse om at daglig leder minst hver måned, i møte eller skriftlig, skal gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling, og om at styret/det enkelte styremedlem kan kreve at daglig leder gir en nærmere redegjørelse om bestemte saker.
- Det innarbeides saksbehandlingsregler etc. for styremøter, jf. § 23 og nye §§ 23a-23e. Bl.a. foreslås det at styret skal kunne treffe beslutning uten møte (§ 23) og at styret skal fastsette styreinstruks (§ 23d).

- Bestemmelsen om ordinær generalforsamling endres, jf. § 32. Endringen innebærer at generalforsamlingen skal godkjenne årsregnskapet og årsberetningen, herunder utdeling av utbytte, og ikke fastsette resultatregnskap og balanse, herunder bruk av årsoverskudd eller dekning av årsoverskudd slik ordningen var etter aksjeloven av 1976.
- Ordningen med reservefond foreslås opphevet, jf. merknadene til § 41 i proposisjonen.
- Det innarbeides bestemmelser om utdeling av utbytte og konsernbidrag og om lån m.m. som innebærer endringer i forhold til gjeldende bestemmelser, jf. §§ 41, 42 og 47. Endringene innebærer begrensninger i utbyttegrunnlaget og må bl.a. ses i sammenheng med at ordningen med reservefond oppheves. Lovforslaget innebærer ingen endringer i den vedtatte utbyttepolitikken for selskapene, og grunnlaget for denne.
- Innarbeiding av regler om overkursfond, jf. ny § 49a.
- Skjerpet straffeansvar for styremedlemmer m.fl. ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av særlovene, jf. § 70.
- Innarbeiding av en ny bestemmelse om straffeansvar ved utvist grov uforstand av styremedlem, ledende tilsatte og revisor, jf. ny § 70a.

Den 1. januar 1999 trådte det også i kraft en ny regnskapslov, jf. lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v.

Statens postselskap og statens jernbanetrafikkselskap har gjennom henvisning i særlovens § 38 regnskapsplikt etter regnskapsloven. Forslaget til lovendringer i proposisjonen vi bidra til at det skapes harmoni mellom særlovene og regnskapsloven mht. regler om selskapskapital m.v. Slik harmoni foreligger ikke i dag. Det foreslås videre i lovforslagets III innarbeidet et nytt pkt. 3 i regnskapslovens § 1-2 første ledd, slik at det fremgår direkte av denne loven at regnskapsplikten etter loven også gjelder for andre som etter særskilt bestemmelse i eller i medhold av annen lov har regnskapsplikt etter regnskapsloven, dvs. bl.a. statens postselskap og statens jernbanetrafikkselskap. Tilføyselsen vil ha betydning ved at det andre steder i lovgivningen knyttes visse virkninger til at selskap er regnskapspliktige etter regnskapslovens § 1-2 første ledd.

Videre trådte det i kraft en ny revisorlov den 1. august 1999, jf. lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer.

Loven gjelder gjennom henvisning i særlovenes § 39 også for statens postselskap og statens jernbanetrafikkselskap. I den nye revisorloven stilles det ikke lenger krav om at revisor i visse selskaper skal være statsautorisert. På denne bakgrunn foreslås kravet om statsautorisert revisor i særlovenes § 39 opphevet.

Det foreslås at lov om endringer i postselskapsloven og jernbanetrafikkselskapsloven m.v. trer i kraft 1. juli 2000.

Lovendringene berører kun Postens og NSBs interne organisering og forvaltning og innebærer en tilpasning til det som gjelder for statsaksjeselskaper, i tråd med intensjonene da særlovselskapene ble etablert og selskapenes ønsker. Det foreliggende lovforslaget vil m.a.o. være en videreføring av de fastsatte premissene ved omdanningen av Postverket og NSBs trafikkdel til særlovselskaper. Forslaget medfører ingen endringer i selskapenes virksomhet som sådan, deres samfunnsmessige betydning/forpliktelser, de tilsattes stilling eller statens styring av selskapene, herunder gjeldende utbyttepolitikk m.v. De foreslåtte lovendringene vil heller ikke medføre noen konsekvenser av konkurransemessig art. På denne bakgrunn har alminnelig høring ikke vært ansett nødvendig i saken her.

Departementet kan ikke se at forslaget til lovendringer vil medføre vesentlige økonomiske og/eller administrative konsekvenser for selskapene eller staten. Det gjøres imidlertid oppmerksom på at lovforslaget innebærer endringer i maksimalgrensene for uttak av utbytte fra selskapet. Den vedtatte utbyttepolitikken for selskapene, og grunnlaget for denne, står imidlertid fast.

For en nærmere omtale av endringsforslagene kan det vises til merknadene til de enkelte bestemmelsene i kapittel 3 i proposisjonen.

Komiteens merknader og tilråding

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigrun Eng, Eirin Faldet, Gard Folkvord, Sverre Myrli, Gunn Olsen og Ola Røtvei, fra Fremskrittspartiet, Thore Aksel Nistad og Christopher Stensaker, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Kofoed-Larsen og Jan Sahl, fra Høyre, Ellen Gjerpe Hansen og lederen Oddvard Nilsen, fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Myrvoll, og fra Venstre, May Britt Vihovde, har ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap og lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap m.v.

I

I lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap gjøres følgende endringer:

Ny § 3a skal lyde:

§ 3a. Krav til egenkapitalen

Selskapet skal til enhver tid ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet.

Ny § 3b skal lyde:

§ 3b. Handleplikt ved tap av egenkapital

Hvis det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet, skal styret straks behandle saken. Styret skal be om at det innkalles til generalforsamling innen rimelig tid, og gi generalforsamlingen en redegjørelse for selskapets økonomiske stilling og foreslå tiltak som vil gi selskapet en forsvarlig egenkapital. Det samme gjelder hvis det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av innskuddskapitalen. Generalforsamlingen skal i så fall innkalles innen seks måneder.

Hvis styret ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak som nevnt i første ledd, eller slike tiltak ikke lar seg gjennomføre, skal det foreslå selskapet oppløst.

§ 6 nr. 3 skal lyde:

3) selskapets virksomhet,

§ 7 skal lyde:

§ 7. Konsern

Morselskap utgjør sammen med et datterselskap eller datterselskaper et konsern.

Selskapet er et morselskap hvis det på grunn av avtale eller som eier av aksjer eller selskapsandeler har bestemmende innflytelse over et annet selskap. Selskapet skal alltid anses for å ha bestemmende innflytelse hvis det:

- 1) *eier så mange aksjer eller andeler i et annet selskap at de representerer flertallet av stemmene i det andre selskapet, eller*
- 2) *har rett til å velge eller avsette et flertall av medlemmene i det andre selskapets styre.*

Et selskap som står i et forhold som nevnt i annet ledd til selskapet anses som datterselskap.

Ved beregningen av stemmerettigheter og rettigheter til å velge eller avsette styremedlemmer skal rettigheter som selskapet og selskapets datterselskaper innehar, regnes med. Det samme gjelder rettigheter som innehas av noen som handler i eget navn, men for selskapets eller et datterselskaps regning.

§ 11 første ledd første punktum skal lyde:

Et styremedlem har rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute dersom særlig grunn foreligger.

§ 12 skal lyde:

§ 12. *Daglig leder*

Selskapet skal ha en *daglig leder* som tilsettes av styret.

§ 13 første punktum skal lyde:

Daglig leder og minst halvdelen av styrets medlemmer skal være bosatt her i riket.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Mangler ved valg av styremedlem eller tilsetting av *daglig leder*

Etter at valg av styremedlem eller tilsetting av *daglig leder* er registrert i Foretaksregisteret, kan mangler ved valget eller tilsettingen ikke påberopes overfor en tredjeperson, med mindre selskapet godtgjør at tredjepersonen kjente til mangelen.

§ 16 annet ledd skal lyde:

Godtgjørelse til *daglig leder* fastsettes av styret.

§ 17 skal lyde:

§ 17. *Forvaltningen av selskapet*

Forvaltningen av selskapet hører under styret. *Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten.*

Styret skal fastsette planer og budsjetter for selskapets virksomhet. Styret kan også fastsette retningslinjer for virksomheten.

Styret skal holde seg orientert om selskapets økonomiske stilling, og plikter å påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret iverksetter de undersøkelser det finner nødvendig for å kunne utføre sine oppgaver. Styret skal iverksette slike undersøkelser dersom dette kreves av ett eller flere av styremedlemmene.

Hvis det er avtalt at selskapet ikke skal ha driftsforsamling, har styret den myndighet som følger av § 29 tredje ledd første punktum. Styrets vedtak i slike saker kan overprøves av Kongen om vesentlige samfunnsmessige hensyn tilsier det.

Ny § 17a skal lyde:

§ 17a. *Styrets tilsynsansvar*

Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og selskapets virksomhet for øvrig.

Styret kan fastsette instruks for den daglige ledelse.

§ 18 skal lyde:

§ 18. Avtaler mellom selskapet og staten

Styret skal sørge for at avtaler med staten nedtegnes skriftlig.

§ 20 skal lyde:

§ 20. *Daglig ledelse*

Daglig leder står for den daglige ledelsen av selskapets virksomhet, og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning. Slike saker kan *daglig leder* bare avgjøre om styret i det enkelte tilfelle har gitt ham myndighet til det, eller styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.

Daglig leder skal sørge for at selskapets *regnskap* er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte.

Ny § 20a skal lyde:

§ 20a. *Daglig leders plikter overfor styret*

Daglig leder skal minst hver måned, i møte eller skriftlig, gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling.

Styret kan til enhver tid kreve at daglig leder gir styret en nærmere redegjørelse om bestemte saker. Slik redegjørelse kan også kreves av det enkelte styremedlem.

§ 21 skal lyde:

§ 21. Godtgjørelse fra andre enn selskapet

Et styremedlem, *daglig leder* eller noen tilsatt i selskapet må ikke i *anledning av sitt* arbeid for selskapet ta imot godtgjørelse fra andre enn selskapet. Dette gjelder også godtgjørelse som en medkontrahent eller hans eller hennes representant har betinget seg hos selskapet.

Godtgjørelse som styremedlem eller daglig leder ikke kan motta, kan heller ikke mottas av deres nærstående.

Godtgjørelse som er avtalt eller mottatt i strid med *forbudet* i første eller annet ledd, tilfaller selskapet. Det samme gjelder avkastning av og eiendeler som er kommet i stedet for godtgjørelsen.

Paragrafen her er ikke til hinder for at styremedlem som ikke deltar i den daglige ledelse, kan opptre som mellommann overfor selskapet mot vanlig mellommannsgodtgjørelse dersom

- 1) styremedlemmet ikke også representerer selskapet, og
- 2) forretningen inngår i mellommannsvirksomhet som styremedlemmet driver som næring.

§ 22 skal lyde:

§ 22. Inhabilitet

Styremedlem, observatør eller *daglig leder* må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noe spørsmål som har slik særlig betydning for *egen del* eller *noen* nærstående at *vedkommende* må anses for å ha en framtreddende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Styremedlem, observatør eller *daglig leder* må heller ikke delta i *en sak* om lån eller *annen kreditt til seg selv* eller om *sikkerhetsstillelse for egen gjeld*.

§ 23 skal lyde:

§ 23. Styrets saksbehandling

Styret skal behandle saker i møte, med mindre styrets leder finner at saken kan forelegges skriftlig eller behandles på annen betryggende måte. Årsregnskap og årsberetning skal behandles i møte.

Styrets leder skal sørge for at styremedlemmene så vidt mulig kan delta i en samlet behandling av saker som behandles uten møte. Styremedlemmene og daglig leder kan kreve møtebehandling.

Styrebehandlingen ledes av styrelederen. Deltar verken styrelederen eller nestlederen, velger styret en leder for styrebehandlingen.

Daglig leder har rett og plikt til å delta i styrets behandling av saker og til å uttale seg, med mindre annet er bestemt av styret i den enkelte sak.

Ny § 23a skal lyde:

§ 23a. Krav om styrebehandling m.v.

Styrelederen skal sørge for behandling av aktuelle saker som hører inn under styret.

Styremedlemmene og daglig leder kan kreve at styret behandler bestemte saker.

Ny § 23b skal lyde:

§ 23b. Forberedelsen av saker

Daglig leder forbereder saker som skal behandles av styret i samråd med styrets leder.

En sak skal forberedes og fremlegges slik at styret har et tilfredsstillende behandlingsgrunnlag.

Ny § 23c skal lyde:

23c. Varsel om styrebehandling

Styrebehandling varsles på hensiktsmessig måte og med nødvendig frist.

Ny § 23d skal lyde:

§ 23d. Styreinstruks

Styret skal fastsette en styreinstruks som gir nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling.

Instruks skal blant annet inneholde regler om hvilke saker som skal styrebehandles og daglig leders arbeidsoppgaver og plikter overfor styret. Instruks skal også inneholde regler for innkalling og møtebehandling.

Kongen kan gi forskrift om styreinstruks.

Ny § 23e skal lyde:

§ 23e. Styreprotokoll

Det skal føres protokoll over styrebehandlingen. Den skal minst angi tid og sted, deltakerne, behandlingsmåten og styrets beslutninger. Det skal fremgå at saksbehandlingen oppfyller kravene i § 24.

Er styrets beslutning ikke enstemmig, skal det angis hvem som har stemt for og imot. Styremedlem og daglig leder som ikke er enig i en beslutning, kan kreve sin oppfatning innført i protokollen.

Protokollen skal underskrives av alle de medlemmer som har deltatt i styrebehandlingen. Har styret minst fem medlemmer, og er beslutning truffet i møte, kan styret velge to til å underskrive. I så fall skal utskrift sendes samtlige styremedlemmer med frist for merknader, som i tilfelle kan kreves inntatt i protokollen.

§ 24 skal lyde:

§ 24. Vedtaksførhet og flertallskrav

Styret kan treffe beslutning når mer enn halvdelen av medlemmene er til stede eller deltar i styrebehandlingen, om ikke strengere krav er fastsatt i vedtektene.

Styret kan likevel ikke treffe beslutning uten at alle styremedlemmene og observatører så vidt mulig er gitt anledning til å delta i behandlingen av saken.

Har et styremedlem eller en observatør forfall og det finnes varamedlem, skal varamedlemmet innkalles.

En beslutning av styret krever at flertallet av de styremedlemmer som deltar i behandlingen av en sak, har stemt for. Ved stemmelikhet gjelder det som møtelederen har stemt for. De som har stemt for et forslag som innebærer en endring, må likevel alltid utgjøre mer enn en tredel av samtlige styremedlemmer.

Ved valg og tilsetninger er den valgt eller tilsatt som får flest stemmer. Styret kan på forhånd bestemme at det skal holdes ny avstemning dersom ingen får flertall av de avgitte stemmer. Står stemmetallet likt ved valg av møteleder, avgjøres valget ved loddtrekning. I andre tilfeller av stemmelikhet gjelder det som møtelederen har stemt for.

§ 25 skal lyde:

§ 25. Selskapets representasjon utad m.v.

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Styret kan gi styremedlem, *daglig leder eller navngitte tilsatte* rett til å tegne selskapets firma.

Vedtektene kan begrense styrets myndighet etter annet ledd og også direkte gi bestemmelser om fullmakt som der nevnt.

Rett til å tegne selskapets firma kan når som helst kalles tilbake. *Vedtektsfestet fullmakt kan tilbakekalles av styret når generalforsamlingens beslutning ikke kan avvendes uten skade for selskapet.*

Det som gjelder for *daglig leder* etter §§ 13 og 22, gjelder tilsvarende for firmategner som ikke er styremedlem eller *daglig leder*.

Daglig leder kan alltid representere selskapet utad i forhold som faller inn under *daglig leders* myndighet etter § 20.

§ 26 skal lyde:

§ 26. Overskridelse av *myndighet*

Har noen som *representerer* selskapet utad etter § 25 ved disposisjon på *selskapets vegne gått ut over sin myndighet*, er disposisjonen ikke bindende for selskapet *når* selskapet godtgjør at medkontrahtenten *forsto* eller burde *ha forstått* at myndigheten ble overskredet, og *det ville* stride mot redelighet å gjøre disposisjonen gjeldende.

§ 28 annet ledd første og annet punktum og tredje ledd skal lyde:

Medlemmer av og observatører i styret og *daglig leder* kan ikke være medlem eller observatør til bedriftsforsamlingen. Om ikke Kongen gjør unntak i det enkelte tilfellet, skal minst halvdel av bedriftsforsamlingens medlemmer være bosatt i *riket*.

Bedriftsforsamlingen velger selv en *leder blant sine medlemmer*.

Overskriften og første ledd første punktum i § 29 skal lyde:

§ 29. Bedriftsforsamlingens *oppgaver*

Bedriftsforsamlingen skal føre tilsyn med styrets og *daglig leders* forvaltning av selskapet.

Overskriften og første ledd i § 30 skal lyde:

§ 30. *Saksbehandlingsregler m.v.*

Bedriftsforsamlingens leder skal innkalle til møte så ofte som nødvendig, og dessuten når minst en seksdel av medlemmene eller styret krever det. Om ikke bedriftsforsamlingen for det enkelte tilfellet bestemmer noe annet, har styremedlem, observatør og *daglig leder* rett til å være til stede og til å uttale seg på møter i bedriftsforsamlingen. Styrets leder og *daglig leder* har plikt til å være til stede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder. Om møteledelse og *protokollasjon i bedriftsforsam-*

lingen gjelder § 23 tredje ledd og § 23e tilsvarende. Om vedtaksførhet og avstemninger gjelder § 24 tilsvarende. Bestemmelsene i § 22 om inhabilitet gjelder også for medlemmene av og observatørene i bedriftsforsamlingen.

§ 31 annet ledd skal lyde:

Styrelederen, daglig leder og lederen for bedriftsforsamlingen skal være til stede på generalforsamlingen. Ved gyldig forfall skal det utpekes en stedfortreder. Andre styremedlemmer og andre medlemmer av bedriftsforsamlingen kan være til stede på generalforsamlingen. Styremedlemmene, daglig leder og medlemmene av bedriftsforsamlingen har rett til å uttale seg på generalforsamlingen.

§ 32 annet ledd skal lyde:

På den ordinære generalforsamling skal følgende spørsmål behandles og avgjøres:

- 1) *godkjennelse av årsregnskapet og årsberetningen, herunder utdeling av utbytte,*
- 2) *andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.*

§ 34 annet ledd første punktum skal lyde:

Til generalforsamlingen innkalles *daglig leder*, medlem av styret og bedriftsforsamlingen samt den revisor som reviderer årsregnskapet for så vidt de saker som skal behandles er av en slik art at hans eller hennes nærvær kan anses ønskelig.

§ 35 annet punktum skal lyde:

Forslag om å endre vedtektene skal gjengis i innkallingen.

§ 37 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Er *daglig leder*, et medlem av styret eller bedriftsforsamlingen uenig i den beslutningen som fattes, skal *vedkommende* kreve sin dissens innført i protokollen.

§ 39 første ledd første punktum skal lyde:

Selskapet skal *ha revisor* som velges av generalforsamlingen.

§ 40 annet ledd annet punktum skal lyde:

Den som forestår granskingen, kan av styret, *daglig leder* og enhver annen tilsatt eller tillitsvalgt i selskapet, kreve enhver opplysning om selskapets forhold som granskingen gjør nødvendig.

Kapitteloverskriften i kapittel 6 skal lyde:

Kapittel 6. *Utdeling* av utbytte og annen anvendelse av selskapets midler

§ 41 skal lyde:

§ 41. *Hva kan utdeles som utbytte*

Som utbytte kan bare deles ut årsresultat etter det godkjente resultatregnskapet for siste regnskapsår og annen egenkapital etter fradrag for

- 1) *udekket underskudd;*
- 2) *balanseført forskning og utvikling, goodwill og netto utsatt skattefordel;*
- 3) *den samlede pålydende verdi av kreditt og sikkerhetsstillelse etter § 47 som etter disse bestemmelsene skal ligge innenfor rammen av fri egenkapital;*
- 4) *den del av årsoverskuddet som etter lov eller vedtekter skal avsettes til et bundet fond eller ikke kan utdeles som utbytte.*

Selskapet kan ikke utdele utbytte dersom egenkapitalen etter balansen er mindre enn ti prosent av balansesummen, uten å følge fremgangsmåten fastsatt i §§ 56 og 57.

Egenkapital som kan utdeles som utbytte etter første og annet ledd uten å følge fremgangsmåten i §§ 56 og 57, regnes som selskapets frie egenkapital.

Det kan ikke i noe tilfelle besluttes utdelt mer enn forenlig med forsiktig og god forretningsskikk, under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter balansedagen, eller som må forventes å ville inntreffe.

§ 42 skal lyde:

§ 42. *Konsernbidrag*

Selskapet kan utdele konsernbidrag til annet konsernselskap, jf. lov 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere kapittel 1.

Bestemmelsene i kapitlet her gjelder tilsvarende for utdeling av konsernbidrag. Summen av utbytte og konsernbidrag kan i et enkelt år ikke overstige grensen etter § 41.

§ 43 skal lyde:

§ 43. *Utdeling til staten*

Utdeling fra selskapet kan bare skje etter reglene om utbytte, kapitalnedsetting og tilbakebetaling etter oppløsning. Som utdeling regnes enhver overføring av verdier som direkte eller indirekte kommer staten som eier av selskapet til gode. Verdien skal beregnes etter virkelig verdi på dagen for overføringen.

§ 44 oppheves.

§ 45 første ledd skal lyde:

Beslutning om utdeling av utbytte fattes av generalforsamlingen etter at styret har lagt fram forslag om utdeling eller annen anvendelse av overskuddet.

§ 47 skal lyde:

§ 47. *Lån m.m.*

Selskapet kan bare gi kreditt til eller stille sikkerhet til fordel for staten som eier innenfor rammen av de midler som selskapet kan benytte til utdeling av utbytte.

Forbudet i første ledd gjelder ikke kreditt med vanlig løpetid i forbindelse med forretningsavtaler.

De begrensninger som gjelder i selskapets adgang til å gi kreditt til eller stille sikkerhet til fordel for staten, gjelder tilsvarende i forhold til et styremedlem, daglig leder eller et medlem av bedriftsforsamlingen i selskapet eller i annet selskap i samme konsern, eller noen av disses nærstående.

Første ledd er ikke til hinder for at selskapet gir kreditt til eller stiller sikkerhet til fordel for en tilsatt eller noen av den tilsattes nærstående når

- 1) *den tilsatte er valgt som de tilsattes representant i styret eller bedriftsforsamlingen etter regler i loven her eller i vedtektsbestemmelsene, og*
- 2) *skyldneren er tilsatt i hovedstilling i selskapet eller i et annet selskap i samme konsern, og*
- 3) *kreditten ytes i samsvar med det som er vanlig ved finansiell bistand til tilsatte.*

Har selskapet gitt kreditt eller for øvrig handlet i strid med reglene over, er disposisjonen ugyldig. Midler som er overført fra selskapet, eller et beløp tilsvarende verdien av midlene, skal straks føres tilbake til selskapet.

§ 48 skal lyde:

§ 48. *Kreditt til erverv av aksjer m.v.*

Selskapet kan ikke stille midler til rådighet eller yte lån eller stille sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer eller andeler i et annet selskap i samme konsern. Likestilt med aksjer og andeler er rett til å erverve aksjer eller andeler.

Ny § 49a skal lyde:

§ 49a. *Overkursfond*

Selskapet skal ha et overkursfond. Til overkursfondet avsettes overkurs ved innskudd av innskuddskapital etter fradrag for kostnader ved kapitalforhøyelsen.

Overkursfondet kan bare anvendes til:

- 1) *dekning av utgifter ved kapitalforhøyelse;*
- 2) *dekning av underskudd som ikke kan dekkes av posten annen egenkapital etter regnskapsloven § 6-2 C II nr. 2;*
- 3) *forhøyelse av innskuddskapitalen uten nyinnbetaling, hvis ikke selskapet har udekket underskudd;*
- 4) *andre formål, når selskapet går frem etter reglene om nedsetting av innskuddskapital.*

§ 52 første punktum skal lyde:

Generalforsamlingen kan etter forslag fra styret beslutte å øke statens innskuddskapital ved overføring fra overkursfond og fra fri egenkapital til innskuddskapital.

§ 53 første ledd første punktum skal lyde:

Beslutning om forhøyelse av innskuddskapitalen skal meldes til Foretaksregisteret innen tre måneder etter at beslutning er truffet.

§ 56 første ledd første punktum skal lyde:

Generalforsamlingens beslutning om å nedsette innskuddskapitalen skal meldes til Foretaksregisteret senest to måneder etter generalforsamlingens beslutning.

§ 57 første ledd første punktum skal lyde:

Skal nedsettingsbeløpet brukes til tilbakebetaling til staten (§ 54 første ledd nr. 2) eller avsettes til fond som skal brukes etter generalforsamlingens beslutning (§ 54 første ledd nr. 3), skal Foretaksregisteret straks etter at melding som nevnt i § 56 er registrert, kunngjøre innholdet av beslutningen og varsle selskapets kreditorer om at de må melde fra til selskapet innen to måneder fra siste kunngjøring dersom de vil gjøre innsigelser mot at nedsettingen settes i kraft.

§ 66 første ledd første punktum skal lyde:

I selskapet og i heleid datterselskap til selskapet har Riksrevisjonen rett til å kreve de opplysninger den finner påkrevet for sin kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den revisor som revisorer årsregnskapet.

§ 67 skal lyde:

§ 67. Erstatningsansvar

Selskapet kan kreve at styremedlemmer, medlemmer av bedriftsforsamlingen, daglig leder eller granskere erstatter tap som de forsettlig eller uaktsomt har voldt det under utførelsen av sin oppgave.

§ 68 skal lyde:

§ 68. Lemping av erstatningsansvar

Erstatningsansvar etter § 67 kan lempes etter lov om skadeserstatning § 5-2.

§ 69 skal lyde:

§ 69. Selskapets beslutning

Generalforsamlingen avgjør om erstatningskrav på selskapets vegne mot dem som er nevnt i § 67, skal fremmes. Selv om generalforsamlingen tidligere har besluttet ansvarsfrihet eller ikke å reise søksmål, kan selskapet gjøre gjeldende erstatningsansvar i anled-

ning av forhold som det på vesentlige punkter ikke var gitt uttømmende eller riktige opplysninger om overfor generalforsamlingen da beslutningen ble truffet. Er det åpnet gjeldsforhandling eller konkurs, gjelder reglene i konkursloven.

Første ledd gjelder tilsvarende for inngåelse av forhåndsavtale mellom selskapet og noen som er nevnt i § 67 som regulerer eller begrenser deres erstatningsansvar.

§ 70 skal lyde:

§ 70. Overtredelse av loven med forskrifter

Medlem av styret eller bedriftsforsamlingen, daglig leder, firmategner og revisor som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, straffes med bøter eller under skjerpene forhold med fengsel i inntil ett år. Medvirkning straffes på samme måte.

Ledende tilsatt som er tildelt myndighet til å treffe beslutning på selskapets vegne innenfor avgrensede saksområder, og som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her under utøvelsen av sin myndighet, straffes med bøter eller under skjerpene forhold med fengsel i inntil ett år.

Ny § 70a skal lyde:

§ 70a. Grov uforstand

Medlem av styret, daglig leder og revisor som viser grov uforstand under utførelsen av sitt verv for selskapet, straffes med bøter eller under skjerpene forhold fengsel i inntil ett år. Det samme gjelder en ledende tilsatt som er tildelt myndighet til å treffe beslutning på selskapets vegne innenfor avgrensede saksområder, og som viser grov uforstand under utøvelsen av sin myndighet. Medvirkning straffes på samme måte.

Ny § 70b skal lyde:

§ 70b. Prosessuelle bestemmelser

Overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov er forseelse. Foreldelsesfristen for adgang til å reise straffesak er fem år.

II

I lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap gjøres følgende endringer:

Ny § 3a skal lyde:

§ 3a. Krav til egenkapitalen

Selskapet skal til enhver tid ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet.

Ny § 3b skal lyde:

§ 3b. Handleplikt ved tap av egenkapital

Hvis det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet, skal styret straks behandle saken. Styret skal be om at det innkalles til generalforsamling innen rimelig tid, og gi generalforsamlingen en redegjørelse for selskapets økonomiske stilling og foreslå tiltak som vil gi selskapet en forsvarlig egenkapital. Det samme gjelder hvis det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av innskuddskapitalen. Generalforsamlingen skal i så fall innkalles innen seks måneder.

Hvis styret ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak som nevnt i første ledd, eller slike tiltak ikke lar seg gjennomføre, skal det foreslå selskapet oppløst.

§ 6 nr. 3 skal lyde:

3) selskapets virksomhet,

§ 7 skal lyde:

§ 7. Konsern

Morselskap utgjør sammen med et datterselskap eller datterselskaper et konsern.

Selskapet er et morselskap hvis det på grunn av avtale eller som eier av aksjer eller selskapsandeler har bestemmende innflytelse over et annet selskap. Selskapet skal alltid anses for å ha bestemmende innflytelse hvis det:

- 1) eier så mange aksjer eller andeler i et annet selskap at de representerer flertallet av stemmene i det andre selskapet, eller*
- 2) har rett til å velge eller avsette et flertall av medlemmene i det andre selskapets styre.*

Et selskap som står i et forhold som nevnt i annet ledd til selskapet anses som datterselskap.

Ved beregningen av stemmerettigheter og rettigheter til å velge eller avsette styremedlemmer skal rettigheter som selskapet og selskapets datterselskaper innehar, regnes med. Det samme gjelder rettigheter som innehas av noen som handler i eget navn, men for selskapets eller et datterselskaps regning.

§ 11 første ledd første punktum skal lyde:

Et styremedlem har rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute dersom særlig grunn foreligger.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Daglig leder

Selskapet skal ha en daglig leder som tilsettes av styret.

§ 13 første punktum skal lyde:

Daglig leder og minst halvdelene av styrets medlemmer skal være bosatt her i riket.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Mangler ved valg av styremedlem eller tilsetting av daglig leder

Etter at valg av styremedlem eller tilsetting av daglig leder er registrert i Foretaksregisteret, kan mangler ved valget eller tilsettingen ikke påberopes overfor en tredjeperson, med mindre selskapet godtgjør at tredjepersonen kjente til mangelen.

§ 16 annet ledd skal lyde:

Godtgjørelse til daglig leder fastsettes av styret.

§ 17 skal lyde:

§ 17. Forvaltningen av selskapet

Forvaltningen av selskapet hører under styret. Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten.

Styret skal fastsette planer og budsjetter for selskapets virksomhet. Styret kan også fastsette retningslinjer for virksomheten.

Styret skal holde seg orientert om selskapets økonomiske stilling, og plikter å påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret iverksetter de undersøkelser det finner nødvendig for å kunne utføre sine oppgaver. Styret skal iverksette slike undersøkelser dersom dette kreves av ett eller flere av styremedlemmene.

Hvis det er avtalt at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling, har styret den myndighet som følger av § 29 tredje ledd første punktum. Styrets vedtak i slike saker kan overprøves av Kongen om vesentlige samfunnsmessige hensyn tilsier det.

Ny § 17a skal lyde:

§ 17a. Styrets tilsynsansvar

Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og selskapets virksomhet for øvrig.

Styret kan fastsette instruks for den daglige ledelse.

§ 18 skal lyde:

§ 18. Avtaler mellom selskapet og staten

Styret skal sørge for at avtaler med staten nedtegnes skriftlig.

§ 20 skal lyde:

§ 20. *Daglig ledelse*

Daglig leder står for den daglige ledelsen av selskapets virksomhet, og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning. Slike saker kan *daglig leder* bare avgjøre om styret i det enkelte tilfelle har gitt ham myndighet til det, eller styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.

Daglig leder skal sørge for at selskapets *regnskap* er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på trygghende måte.

Ny § 20a skal lyde:

§ 20a. *Daglig leders plikter overfor styret*

Daglig leder skal minst hver måned, i møte eller skriftlig, gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling.

Styret kan til enhver tid kreve at *daglig leder* gir styret en nærmere redegjørelse om bestemte saker. Slik redegjørelse kan også kreves av det enkelte styremedlem.

§ 21 skal lyde:

§ 21. Godtgjørelse fra andre enn selskapet

Et styremedlem, *daglig leder* eller noen tilsatt i selskapet må ikke i anledning av sitt arbeid for selskapet ta imot godtgjørelse fra andre enn selskapet. Dette gjelder også godtgjørelse som en medkontrahent eller hans eller hennes representant har betinget seg hos selskapet.

Godtgjørelse som styremedlem eller *daglig leder* ikke kan motta, kan heller ikke mottas av deres nærstående.

Godtgjørelse som er avtalt eller mottatt i strid med forbudet i første eller annet ledd, tilfaller selskapet. Det samme gjelder avkastning av og eiendeler som er kommet i stedet for godtgjørelsen.

Paragrafen her er ikke til hinder for at styremedlem som ikke deltar i den daglige ledelse, kan opptre som mellommann overfor selskapet mot vanlig mellommannsgodtgjørelse dersom

- 1) styremedlemmet ikke også representerer selskapet, og
- 2) forretningen inngår i mellommannsvirksomhet som styremedlemmet driver som næring.

§ 22 skal lyde:

§ 22. Inhabilitet

Styremedlem, observatør eller *daglig leder* må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noe spørsmål som har slik særlig betydning for egen del

eller noen nærstående at *vedkommende* må anses for å ha en framtrepende personlig eller økonomisk særinterese i saken. Styremedlem, observatør eller *daglig leder* må heller ikke delta i en sak om lån eller annen kreditt til seg selv eller om sikkerhetsstillelse for egen gjeld.

§ 23 skal lyde:

§ 23. *Styrets saksbehandling*

Styret skal behandle saker i møte, med mindre styrets leder finner at saken kan forelegges skriftlig eller behandles på annen trygghende måte. Årsregnskap og årsberetning skal behandles i møte.

Styrets leder skal sørge for at styremedlemmene så vidt mulig kan delta i en samlet behandling av saker som behandles uten møte. Styremedlemmene og *daglig leder* kan kreve møtebehandling.

Styrebehandlingen ledes av styrelederen. Deltar verken styrelederen eller nestlederen, velger styret en leder for styrebehandlingen.

Daglig leder har rett og plikt til å delta i styrets behandling av saker og til å uttale seg, med mindre annet er bestemt av styret i den enkelte sak.

Ny § 23a skal lyde:

§ 23a. *Krav om styrebehandling m.v.*

Styrelederen skal sørge for behandling av aktuelle saker som hører inn under styret.

Styremedlemmene og *daglig leder* kan kreve at styret behandler bestemte saker.

Ny § 23b skal lyde:

§ 23b. *Forberedelsen av saker*

Daglig leder forbereder saker som skal behandles av styret i samråd med styrets leder.

En sak skal forberedes og fremlegges slik at styret har et tilfredsstillende behandlingsgrunnlag.

Ny § 23c skal lyde:

23c. *Varsel om styrebehandling*

Styrebehandling varsles på hensiktsmessig måte og med nødvendig frist.

Ny § 23d skal lyde:

§ 23d. *Styreinstruks*

Styret skal fastsette en styreinstruks som gir nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling.

Instruksen skal blant annet inneholde regler om hvilke saker som skal styrebehandles og *daglig leders* arbeidsoppgaver og plikter overfor styret. Instruksen skal også inneholde regler for innkalling og møtebehandling.

Kongen kan gi forskrift om styreinstruks.

Ny § 23e skal lyde:

§ 23e. Styreprotokoll

Det skal føres protokoll over styrebehandlingen. Den skal minst angi tid og sted, deltakerne, behandlingsmåten og styrets beslutninger. Det skal fremgå at saksbehandlingen oppfyller kravene i § 24.

Er styrets beslutning ikke enstemmig, skal det angis hvem som har stemt for og imot. Styremedlem og daglig leder som ikke er enig i en beslutning, kan kreve sin oppfatning innført i protokollen.

Protokollen skal underskrives av alle de medlemmer som har deltatt i styrebehandlingen. Har styret minst fem medlemmer, og er beslutning truffet i møte, kan styret velge to til å underskrive. I så fall skal utskrift sendes samtlige styremedlemmer med frist for merknader, som i tilfelle kan kreves inntatt i protokollen.

§ 24 ska lyde:

§ 24. Vedtaksførhet og flertallskrav

Styret kan treffe beslutning når mer enn halvdelen av medlemmene er til stede eller deltar i styrebehandlingen, om ikke strengere krav er fastsatt i vedtektene.

Styret kan likevel ikke treffe beslutning uten at alle styremedlemmene og observatører så vidt mulig er gitt anledning til å delta i behandlingen av saken.

Har et styremedlem eller en observatør forfall og det finnes varamedlem, skal varamedlemmet innkalles.

En beslutning av styret krever at flertallet av de styremedlemmer som deltar i behandlingen av en sak, har stemt for. Ved stemmelikhet gjelder det som møtelederen har stemt for. De som har stemt for et forslag som innebærer en endring, må likevel alltid utgjøre mer enn en tredel av samtlige styremedlemmer.

Ved valg og tilsetninger er den valgt eller tilsatt som får flest stemmer. Styret kan på forhånd bestemme at det skal holdes ny avstemning dersom ingen får flertall av de avgitte stemmer. Står stemmetallet likt ved valg av møteleder, avgjøres valget ved loddtrekning. I andre tilfeller av stemmelikhet gjelder det som møtelederen har stemt for.

§ 25 skal lyde:

§ 25. Selskapets representasjon utad m.v.

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Styret kan gi styremedlem, daglig leder eller navngitte tilsatte rett til å tegne selskapets firma.

Vedtektene kan begrense styrets myndighet etter annet ledd og også direkte gi bestemmelser om fullmakt som der nevnt.

Rett til å tegne selskapets firma kan når som helst kalles tilbake. Vedtektsfestet fullmakt kan tilbakekal-

les av styret når generalforsamlingens beslutning ikke kan avvertes uten skade for selskapet.

Det som gjelder for daglig leder etter §§ 13 og 22, gjelder tilsvarende for firmategner som ikke er styremedlem eller daglig leder.

Daglig leder kan alltid representere selskapet utad i forhold som faller inn under daglig leders myndighet etter § 20.

§ 26 skal lyde:

§ 26. Overskridelse av myndighet

Har noen som representerer selskapet utad etter § 25 ved disposisjon på selskapets vegne gått ut over sin myndighet, er disposisjonen ikke bindende for selskapet når selskapet godtgjør at medkontrahtenten forsto eller burde ha forstått at myndigheten ble overskredet, og det ville stride mot redelighet å gjøre disposisjonen gjeldende.

§ 28 annet ledd første og annet punktum og tredje ledd skal lyde:

Medlemmer av og observatører i styret og daglig leder kan ikke være medlem eller observatør til bedriftsforsamlingen. Om ikke Kongen gjør unntak i det enkelte tilfellet, skal minst halvdelen av bedriftsforsamlingens medlemmer være bosatt i riket.

Bedriftsforsamlingen velger selv en leder blant sine medlemmer.

Overskriften og første ledd første punktum i § 29 skal lyde:

§ 29. Bedriftsforsamlingens oppgaver

Bedriftsforsamlingen skal føre tilsyn med styrets og daglig leders forvaltning av selskapet.

Overskriften og første ledd i § 30 skal lyde:

§ 30. Saksbehandlingsregler m.v.

Bedriftsforsamlingens leder skal innkalle til møte så ofte som nødvendig, og dessuten når minst en seksdel av medlemmene eller styret krever det. Om ikke bedriftsforsamlingen for det enkelte tilfellet bestemmer noe annet, har styremedlem, observatør og daglig leder rett til å være til stede og til å uttale seg på møter i bedriftsforsamlingen. Styrets leder og daglig leder har plikt til å være til stede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder. Om møteledelse og protokollasjon i bedriftsforsamlingen gjelder § 23 tredje ledd og § 23e tilsvarende. Om vedtaksførhet og avstemninger gjelder § 24 tilsvarende. Bestemmelsene i § 22 om inhabilitet gjelder også for medlemmene av og observatørene i bedriftsforsamlingen.

§ 31 annet ledd skal lyde:

Styrelederen, daglig leder og lederen for bedriftsforsamlingen skal være til stede på generalforsamlingen. Ved gyldig forfall skal det utpekes en stedfortreder. Andre styremedlemmer og andre medlemmer av bedriftsforsamlingen kan være til stede på generalforsamlingen. Styremedlemmene, daglig leder og medlemmene av bedriftsforsamlingen har rett til å uttale seg på generalforsamlingen.

§ 32 annet ledd skal lyde:

På den ordinære generalforsamling skal følgende spørsmål behandles og avgjøres:

- 1) godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder utdeling av utbytte,
- 2) andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.

§ 34 annet ledd første punktum skal lyde:

Til generalforsamlingen innkalles *daglig leder*, medlem av styret og bedriftsforsamlingen samt den revisor som reviderer årsregnskapet for så vidt de saker som skal behandles er av en slik art at hans eller hennes nærvær kan anses ønskelig.

§ 35 annet punktum skal lyde:

Forslag om å endre vedtektene skal gjengis i innkallingen.

§ 37 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Er *daglig leder*, et medlem av styret eller bedriftsforsamlingen uenig i den beslutningen som fattes, skal *vedkommende* kreve sin dissens innført i protokollen.

§ 39 første ledd første punktum skal lyde:

Selskapet skal *ha revisor* som velges av generalforsamlingen.

§ 40 annet ledd annet punktum skal lyde:

Den som forestår granskingen, kan av styret, *daglig leder* og enhver annen tilsatt eller tillitsvalgt i selskapet, kreve enhver opplysning om selskapets forhold som granskingen gjør nødvendig.

Kapitteloverskriften i kapittel 6 skal lyde:

Kapittel 6. *Utdeling av utbytte og annen anvendelse av selskapets midler*

§ 41 skal lyde:

§ 41. *Hva kan utdeles som utbytte*

Som utbytte kan bare deles ut årsresultat etter det godkjente resultatregnskapet for siste regnskapsår og annen egenkapital etter fradrag for

- 1) *udekket underskudd;*

- 2) *balanseført forskning og utvikling, goodwill og netto utsatt skattefordel;*

- 3) *den samlede pålydende verdi av kreditt og sikkerhetsstillelse etter § 47 som etter disse bestemmelsene skal ligge innenfor rammen av fri egenkapital;*

- 4) *den del av årsoverskuddet som etter lov eller vedtekter skal avsettes til et bundet fond eller ikke kan utdeles som utbytte.*

Selskapet kan ikke utdele utbytte dersom egenkapitalen etter balansen er mindre enn ti prosent av balansesummen, uten å følge fremgangsmåten fastsatt i §§ 56 og 57.

Egenkapital som kan utdeles som utbytte etter første og annet ledd uten å følge fremgangsmåten i §§ 56 og 57, regnes som selskapets frie egenkapital.

Det kan ikke i noe tilfelle besluttes utdelt mer enn forenlig med forsiktig og god forretningsskikk, under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter balansedagen, eller som må forventes å ville inntreffe.

§ 42 skal lyde:

§ 42. *Konsernbidrag*

Selskapet kan utdele konsernbidrag til annet konsernselskap, jf. lov 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere kapittel 1.

Bestemmelsene i kapitlet her gjelder tilsvarende for utdeling av konsernbidrag. Summen av utbytte og konsernbidrag kan i et enkelt år ikke overstige grensen etter § 41.

§ 43 skal lyde:

§ 43. *Utdeling til staten*

Utdeling fra selskapet kan bare skje etter reglene om utbytte, kapitalnedsetting og tilbakebetaling etter oppløsning. Som utdeling regnes enhver overføring av verdier som direkte eller indirekte kommer staten som eier av selskapet til gode. Verdien skal beregnes etter virkelig verdi på dagen for overføringen.

§ 44 oppheves.

§ 45 første ledd skal lyde:

Beslutning om utdeling av utbytte fattes av generalforsamlingen etter at styret har lagt fram forslag om utdeling eller annen anvendelse av overskuddet.

§ 47 skal lyde:

§ 47. *Lån m.m.*

Selskapet kan bare gi kreditt til eller stille sikkerhet til fordel for staten som eier innenfor rammen av de midler som selskapet kan benytte til utdeling av utbytte.

Forbudet i første ledd gjelder ikke kreditt med vanlig løpetid i forbindelse med forretningsavtaler.

De begrensninger som gjelder i selskapets adgang til å gi kreditt til eller stille sikkerhet til fordel for staten, gjelder tilsvarende i forhold til et styremedlem, daglig leder eller et medlem av bedriftsforsamlingen i selskapet eller i annet selskap i samme konsern, eller noen av disses nærstående.

Første ledd er ikke til hinder for at selskapet gir kreditt til eller stiller sikkerhet til fordel for en tilsatt eller noen av den tilsattes nærstående når

- 1) *den tilsatte er valgt som de tilsattes representant i styret eller bedriftsforsamlingen etter regler i loven her eller i vedtektsbestemmelsene, og*
- 2) *skyldneren er tilsatt i hovedstilling i selskapet eller i et annet selskap i samme konsern, og*
- 3) *kreditten ytes i samsvar med det som er vanlig ved finansiell bistand til tilsatte.*

Har selskapet gitt kreditt eller for øvrig handlet i strid med reglene over, er disposisjonen ugyldig. Midler som er overført fra selskapet, eller et beløp tilsvarende verdien av midlene, skal straks føres tilbake til selskapet.

§ 48 skal lyde:

§ 48. *Kreditt til erverv av aksjer m.v.*

Selskapet kan ikke stille midler til rådighet eller yte lån eller stille sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer eller andeler i et annet selskap i samme konsern. Likestilt med aksjer og andeler er rett til å erverve aksjer eller andeler.

Ny § 49a skal lyde:

§ 49a. *Overkursfond*

Selskapet skal ha et overkursfond. Til overkursfondet avsettes overkurs ved innskudd av innskuddskapital etter fradrag for kostnader ved kapitalforhøyelsen.

Overkursfondet kan bare anvendes til:

- 1) *dekning av utgifter ved kapitalforhøyelse;*
- 2) *dekning av underskudd som ikke kan dekkes av posten annen egenkapital etter regnskapsloven § 6-2 C II nr. 2;*
- 3) *forhøyelse av innskuddskapitalen uten nyinnbetaling, hvis ikke selskapet har udekket underskudd;*
- 4) *andre formål, når selskapet går frem etter reglene om nedsetting av innskuddskapital.*

§ 52 første punktum skal lyde:

Generalforsamlingen kan etter forslag fra styret beslutte å øke statens innskuddskapital ved overføring fra overkursfond og fra fri egenkapital til innskuddskapital.

§ 53 første ledd første punktum skal lyde:

Beslutning om forhøyelse av innskuddskapitalen skal meldes til Foretaksregisteret innen tre måneder etter at beslutning er truffet.

§ 56 første ledd første punktum skal lyde:

Generalforsamlingens beslutning om å nedsette innskuddskapitalen skal meldes til Foretaksregisteret senest to måneder etter generalforsamlingens beslutning.

§ 57 første ledd første punktum skal lyde:

Skal nedsettingsbeløpet brukes til tilbakebetaling til staten (§ 54 første ledd nr. 2) eller avsettes til fond som skal brukes etter generalforsamlingens beslutning (§ 54 første ledd nr. 3), skal Foretaksregisteret straks etter at melding som nevnt i § 56 er registrert, kunngjøre innholdet av beslutningen og varsle selskapets kreditorer om at de må melde fra til selskapet innen to måneder fra siste kunngjøring dersom de vil gjøre innsigelser mot at nedsettingen settes i kraft.

§ 66 første ledd første punktum skal lyde:

I selskapet og i heleid datterselskap til selskapet har Riksrevisjonen rett til å kreve de opplysninger den finner påkrevet for sin kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den revisor som reviderer årsregnskapet.

§ 67 skal lyde:

§ 67. *Erstatningsansvar*

Selskapet kan kreve at styremedlemmer, medlemmer av bedriftsforsamlingen, daglig leder eller granskere erstatter tap som de forsettlig eller uaktsomt har voldt det under utførelsen av sin oppgave.

§ 68 skal lyde:

§ 68. *Lemping av erstatningsansvar*

Erstatningsansvar etter § 67 kan lempes etter lov om skadeserstatning § 5-2.

§ 69 skal lyde:

§ 69. *Selskapets beslutning*

Generalforsamlingen avgjør om erstatningskrav på selskapets vegne mot dem som er nevnt i § 67, skal fremmes. Selv om generalforsamlingen tidligere har besluttet ansvarsfrihet eller ikke å reise søksmål, kan selskapet gjøre gjeldende erstatningsansvar i anledning av forhold som det på vesentlige punkter ikke var gitt uttømmende eller riktige opplysninger om overfor generalforsamlingen da beslutningen ble truffet. Er det åpnet gjeldsforhandling eller konkurs, gjelder reglene i konkursloven.

Første ledd gjelder tilsvarende for inngåelse av forhåndsavtale mellom selskapet og noen som er

nevnt i § 67 som regulerer eller begrenser deres erstatningsansvar.

§ 70 skal lyde:

§ 70. *Overtrjedelse av loven med forskrifter*

Medlem av styret eller bedriftsforsamlingen, daglig leder, firmategner og revisor som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, straffes med bøter eller under skjerpene forhold med fengsel i inntil ett år. Medvirkning straffes på samme måte.

Ledende tilsatt som er tildelt myndighet til å treffe beslutning på selskapets vegne innenfor avgrensede saksområder, og som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her under utøvelsen av sin myndighet, straffes med bøter eller under skjerpene forhold med fengsel i inntil ett år.

Ny § 70a skal lyde:

§ 70a. *Grov uforstand*

Medlem av styret, daglig leder og revisor som viser grov uforstand under utførelsen av sitt verv for selskapet, straffes med bøter eller under skjerpene forhold fengsel i inntil ett år. Det samme gjelder en ledende tilsatt som er tildelt myndighet til å treffe beslutning på selskapets vegne innenfor avgrensede saksområder, og som viser grov uforstand under utøvelsen av sin myndighet. Medvirkning straffes på samme måte.

Ny § 70b skal lyde:

§ 70b. *Prosessuelle bestemmelser*

Overtrjedelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov er forseelse. Foreldelsesfristen for adgang til å reise straffesak er fem år.

III

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) gjøres følgende endring:

§ 1-2 første ledd nr. 12 og nytt nr. 13 skal lyde:

12. utenlandsk foretak som utøver eller deltar i virksomhet her i riket eller på norsk kontinentalsokkel, og som er skattepliktig til Norge etter norsk intern lovgivning,
13. andre som etter særskilt bestemmelse i eller i medhold av lov har regnskapsplikt etter regnskapsloven.

IV

Ikraftsettings- og overgangsbestemmelser

1. Loven gjelder fra 1. juli 2000.
2. I inngående balanse 1. januar 2000, skal det overføres til overkursfondet et beløp lik summen av overkursavsetninger, jf. § 41 annet ledd bokstav c. Gjenværende reservefond anses som annen egenkapital.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 24. mai 2000

Oddvard Nilsen

leder

Gunn Olsen

ordfører

May Britt Vihovde

sekretær